

Verantwoordelijk team
Ruimtelijk Beleid

Zaaknummer
2025-011312

Datum
9 september 2025

Portefeuillehouder
C.D. (Daniëlle) van Bentem

Raad d.d.
03-11-2025/05-11-2025

Onderwerp
Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Beslispunten

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving (ODRA25AB1201).

Samenvatting

De grondeigenaar van de agrarische gronden van de Boschhoeve (ten westen van het Pro Persona-terrein in Wolfheze) heeft in 2022 de gronden aan de provincie Gelderland te koop aangeboden voor natuurontwikkeling. De provincie heeft deze in 2023 gekocht. De provincie Gelderland heeft (op 18 juli 2025) een omgevingsvergunning aangevraagd voor de natuurontwikkeling op de agrarische gronden van de Boschhoeve rondom Boschhoeve 3 in Wolfheze, maar ook deels op en in samenwerking met het particuliere (bos)perceel Doorenbos aan de Boschhoeve 1. Omdat de omvorming naar een natuurontwikkeling niet (in deze omvang) is toegestaan volgens het geldende bestemmingsplan is een BOPA noodzakelijk en dient u het college advies te geven over deze aanvraag omgevingsvergunning. Het initiatief voldoet aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties', omdat;

- het past in het provinciale natuurbeleid (waarvoor het ook is aangekocht),
- het belangrijk is voor het vervolmaken van de robuuste ecologische natuurverbinding tussen het gebied in het zuiden, noorden en westen,
- het zorgt voor vergroten van leefgebied van soorten en biodiversiteit toevoegt,
- het grotendeels past in de reeds in het geldende bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid om ter plaatse ooit natuurontwikkeling mogelijk .

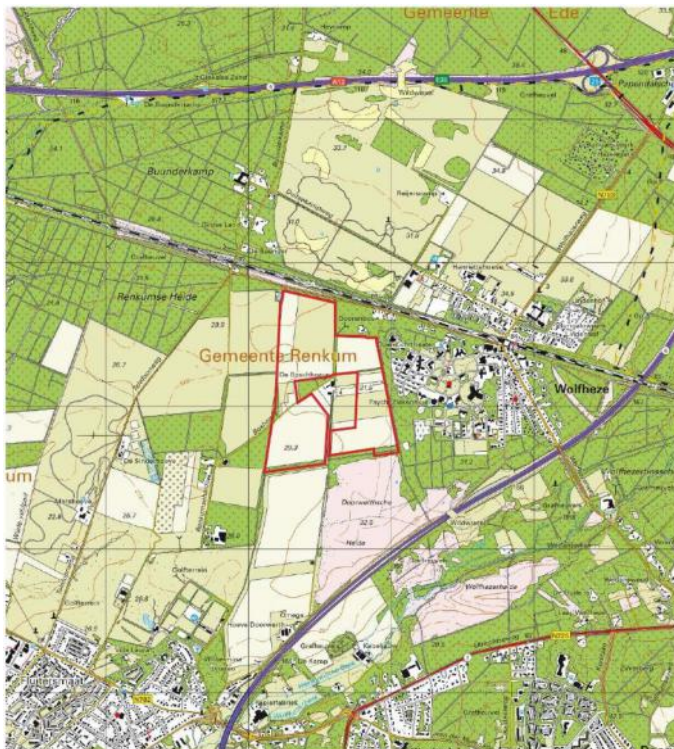
Om o.a. deze redenen wordt u gevraagd om positief 'bindend advies' af te geven voor deze ruimtelijke ontwikkeling; te weten het omvormen van de agrarische grond naar natuur met bijbehorende werkzaamheden; waaronder deels afgraven van vruchtbare grond, de aanleg van recreatieve paden en de kap en aanplant van bomen, struiken en heide.

Aanleiding / Inhoud

Provincie Gelderland is voornemens een bos- en natuurontwikkeling te realiseren op de Boschhoeve in Wolfheze. Dit projectgebied, dat 68 hectare beslaat, maakt deel uit van de ecologische verbinding tussen de Doorwerthsche Heide, de Nieuwe Renkumse Heide en Reijerscamp.

De aanleiding voor deze geplande natuurontwikkeling is het geactualiseerde Natura 2000-beheerplan Veluwe, vastgesteld in 2018 door de Gedeputeerde Staten van Gelderland. In het kader van dit beheerplan is in 2023 een herstelprogramma voor heiden en stuifzanden opgesteld, waarin de Boschhoeve een cruciale rol speelt bij het realiseren van robuuste natuurverbindingen. Het doel van deze natuurontwikkeling is het creëren van een robuuste ecologische verbinding tussen de heidegebieden en het herstellen en versterken van het cultuurlandschap. Door middel van hydrologische ingrepen, landschapsherstel en biodiversiteitsmaatregelen wordt gewerkt aan het behoud en de uitbreiding van karakteristieke natuurtypen. Het plangebied van de Boschhoeve ligt niet in Natura 2000-gebied, maar er wel tegenaan.

De provincie en de buren daarvan van het 'landgoed / buitenhuis' aan de Boschhoeve 3 (familie Doorenbos) hebben gaandeweg de uitwerking van de natuurontwikkeling besloten samen te werken aan het verbeteren van de biodiversiteit. Daarom gaat de voorliggende natuurontwikkeling ook deels over de herinrichting van dat perceel. Zo wordt de ontsluiting van de woning nu aangepast en ontsloten op de Parallelweg en worden enkele bomen weggehaald en wordt daar (droge) natuur aangelegd. Beide ontwikkelingen zijn in één aanvraag omgevingsvergunning aangevraagd.

Afbeelding: globale ligging plangebied (gebied binnen rode lijnen) voor natuurontwikkeling (exclusief (bos)perceel aan de Boschhoeve 1).

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

2 van 10

Afbeelding: schematisch voorstel voor natuurontwikkeling en ecologische verbinding (op terrein Boschhoeve) in relatie tot de omgeving (bron: provincie Gelderland)

Ongeveer 12 hectare grond rondom de Boschhoeve (Boschhoeve 3) blijft in eigendom van de Boschhoeve en behoudt zijn (huidige) agrarische gebruik, met (ecologisch geteelde) bloemen en planten en pluktuin.

Om daadwerkelijk (droge) natuur mogelijk te maken zal her en der de bemeste bovenlaag van de grond weggehaald worden om de grond langzaamaan te verarmen / verschrallen. De huidige agrarische gronden en graslanden zullen plaats maken voor een afwisselend landschap met heide, bossen en ecologisch waardevolle graslanden. Deze laatste hebben den natuurdoelstelling, waarbij bemesten niet is toegestaan.

In Hoofdstuk 2.2, 2.3 en 2.4 van de bijgevoegde Ruimtelijke Onderbouwing (Bijlage 1) en in het Maatregelenpakket (bijlage 3) staat uitgebreid beschreven wat de toekomstige situatie zal worden

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

3 van 10

en welke handelingen verricht zullen worden, welke wijze de natuur wordt aangelegd en met welke soorten.

Qua recreatief netwerk zal er niet heel veel veranderen. Bestaande wandel- en fietspadennetwerk wordt geoptimaliseerd door soms paden te verplaatsen. De oostwestelijke wandelroute zal blijven bestaan en er wordt een nieuwe fiets- en wandelroute in het noordwesten aangelegd.

Bij de nadere en definitieve uitwerking en inrichting van het voorliggende voorlopig ontwerp hechten we eraan dat ook het Groenberaad hun advies uitbrengt en in gesprek komt met de provincie over de landschappelijke inrichting en natuurlijke beplanting bij de natuurontwikkeling. De acties daarvoor zijn in gang gezet.

Op termijn zal een natuurorganisatie het beheer krijgen van het ingerichte natuurgebied.

Afbeelding: luchtfoto 2024, globale ligging natuurontwikkeling Boschhoeve (binnen rode lijnen, en Boschhoeve 1 (binnen blauwe lijnen). (bron: Vision10, bewerkt)

Bestemmingsplan

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008'. De locatie van de agrarische percelen van de Boschhoeve heeft daarin de bestemming 'Agrarisch gebied met landschapswaarden'. Op basis van die bestemming is bestemd voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf, maar ook voor de bescherming van en het behoud van de natuur- en landschapswaarden. Omdat ter plaatse het totale gebied een natuurgebruik krijgt is de

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

4 van 10

ontwikkeling niet toegestaan. Het aanliggende (bos)perceel aan de Boschhoeve 1 heeft de bestemming 'Bos- en natuurgebied'. Daar is dus al natuur mogelijk, alleen is het daarvoor noodzakelijk dat wel een aantal bomen gekapt worden en hier en daar wat gegraven moet worden.

Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteit (BOPA)

Om de natuurontwikkeling mogelijk te maken is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) noodzakelijk, voor wat betreft de natuurdoelstelling en gebruik en de geplande werkzaamheden die daarbij horen net als de geplande werkzaamheden voor het perceel Boschhoeve 1. Deze omgevingsvergunning is aangevraagd.

Omgevingsvisie Renkum 2040

In de 'Omgevingsvisie Renkum 2040' is voor het gebied aangegeven als deelgebied 'Renkumse Enclave'. Hierin is aangegeven dat ingezet op openheid / openhouden van gebieden en het houden het contrast met de bosrand. Hierbij wordt het cultuurhistorisch landschap van historische akkers benadrukt waarbij grootschalige landbouw niet passend wordt gevonden. Er wordt daarom ingezet op combinaties van landbouw met natuur en recreatie en transformeren de land- bouw naar een meer extensieve en natuurinclusieve landbouw. Daarnaast is het streven het aandeel natuurgebieden dat goed bestand is tegen lange perioden van droogte toe laten nemen op de Renkumse enclave om zo te anticiperen op de verdroging. Ook is het streven om de barrièrewerking van infrastructuur verkleinen.

Het initiatief sluit hierbij (grotendeels) aan. Zo wordt ingezet op een groot gebied met droge natuur wat ook open blijft. Daarnaast komt er over een kleiner deel bos, langs de bestaande westelijke bosrand, waardoor het contrast openheid-bosrand blijft bestaan. De weg de Boschhoeve wordt afgewaardeerd en de ontsluiting van Boschhoeve 3 wordt hier [weggehaald. Net](#) als het recreatieve fietsverkeer. Hiervoor wordt in het noordwesten naar de Parallelweg een nieuwe fietsroute aangelegd. Natuurinclusieve landbouw is als zodanig (in de ruimste agrarische zin) niet mogelijk omdat de gronden specifiek en geheel zijn aangekocht en bestemd voor natuur. Dus bij de geplande agro-ecologische akker staat het natuurgebruik voorop.

In de in bijlage 1 opgenomen motivering is onderbouwd dat de ruimtelijke ontwikkeling voldoet aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

Op de provinciale website is meer uitleg te vinden en zijn nog enkele, soms verhelderende afbeeldingen te vinden via: <https://www.gelderland.nl/themas/natuur/gelderse-natuurgebieden/boschhoeve> en/of de posters die tijdens de informatieavonden zijn gebruikt via: <https://www.gelderland.nl/themas/natuur/natuurontwikkelingsproject-boschhoeve>

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

5 van 10

Afbeelding: inrichtingsschets natuurontwikkeling, zie ook Bijlage 2.. (bron: provincie Gelderland)

Kader

Omdat de natuurontwikkeling op de beoogde locatie niet past in het huidige bestemmingsplan is een omgevingsvergunning met een BOPA nodig om deze aan te leggen en te gebruiken. U heeft in december 2023 de 'Lijst bindend adviesrecht en verplichte participatie' vastgesteld. Daarin is opgenomen in welke situaties u bevoegd bent om een 'bindend advies' te geven over ingediende aanvragen omgevingsvergunningen. Op dit initiatief is 'bindend advies' van toepassing. In uw 'bindend advies' dient u uitsluitend te beoordelen of met deze vergunning voldaan wordt aan het principe van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL), voorheen was dit een 'goede ruimtelijke ordening'. Nadat u een positief 'bindend advies' heeft afgegeven kan het college de aangevraagde omgevingsvergunning kan verlenen.

Op deze omgevingsvergunning is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing en niet de uitgebreide voorbereidingsprocedure, mede, omdat niet voldaan wordt aan beide criteria voor een uitgebreide procedure, namelijk:

- er aanzienlijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving zijn te verwachten, en;
- er bedenkingen van verschillende belanghebbenden zijn te verwachten.

Beide onderdelen zijn op (voorhand) niet van toepassing. Daarnaast dient de gemeente zo snel mogelijk na ontvangst aanvraag omgevingsvergunning verzoeker mededelen dat de gemeente van mening is dat de uitgebreide procedure van toepassing is.

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

6 van 10

Dit houdt in dat in beginsel binnen 14 weken (8 + 6 weken) besloten moet worden op de aanvraag (waarbij er geen fatale termijnen gelden). Die termijn is in overleg met de aanvrager nog opgeschort tot vlak na uw besluit.

Argumenten

De natuurontwikkeling voldoet aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Het voldoet o.a. in de beleid van de provincie waaronder het Natuurbeheerplan 2025, de Natura 2000-doelstellingen, de doelstellingen van de Groene Ontwikkelingszone, Natuurbeheerplan 2025 en het draagt bij aan het benodigde natuurherstel in het kader van Natura 2000. De provincie heeft dit speciaal aangekocht om daarmee de ecologische verbinding verder te vervolmaken.

In het ontwerp wordt voldoende rekening gehouden met ruimtelijke en natuurlijke wensen van onder andere de gemeente en inwoners op het gebied van zoveel mogelijk behouden van openheid, het realiseren van droge natuur (o.a. heide), verbeteren van de natuurkwaliteit en verhogen van biodiversiteit.

De natuurontwikkeling zorgt voor en levert geen belemmeringen op voor o.a. bodem, archeologie, aanwezige buisleiding, stikstof, flora en fauna en het omliggende Natura 2000-gebied.

Er heeft een uitgebreide participatie plaatsgevonden waarbij de reacties in hoofdzaak positief waren.

Het past (grotendeels) in de Omgevingsvisie Renkum 2040.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen (artikel 33, lid 2, sub 3, eerste bolletje) voor het omzetten van de bestemming 'Agrarisch gebied met landschapswaarden' (in deelgebied 4, agrarische enclave) in de bestemming ;'Bos- en natuurgebied' ten behoeve van de realisatie van een ecologische verbindingszone en/of natuurontwikkeling. Dit houdt in dat u in dat bestemmingsplan heeft aangegeven dat wanneer het initiatief voldoet aan een aantal voorwaarden het college bevoegd is om het bestemmingsplan voor op de betreffende locatie vast te stellen. U heeft dus in feite in het bestemmingsplan al aangegeven dat omzetting van agrarische gronden binnen bepaalde voorwaarden op de gevraagde locatie akkoord is. Maar sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan er geen gebruik meer gemaakt worden van een wijzigingsbevoegdheid en kunnen er geen nieuwe bestemmingsplannen meer vastgesteld worden. Om het nu toch mogelijk te maken moet een BOPA verleend worden waarbij u gevraagd wordt positief 'bindend advies' af te geven.

In de genoemde wijzigingsbevoegdheid is aangegeven dat van die wijzigingsbevoegdheid gebruik gemaakt kan worden, met dien verstande dat:

- er geen strijdigheid ontstaat met de Landschapsontwikkelingsplan zoals dat geldt op het moment van terinzagelegging van het ontwerpplan.

Destijds gold het (inmiddels vervallen) Landschapsbasisplan 2005 (LOP 2005). Daarin was de op de basiskaart de natuurontwikkeling met droge natuur en heide van het noorden wen oostelijke plangebied al voorzien in de vorm van een ecologische verbinding. In de zuidwestzijde was nog enige agrarische activiteiten voorzien. De vraag is echter hoe concreet de dit was weergegeven.

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

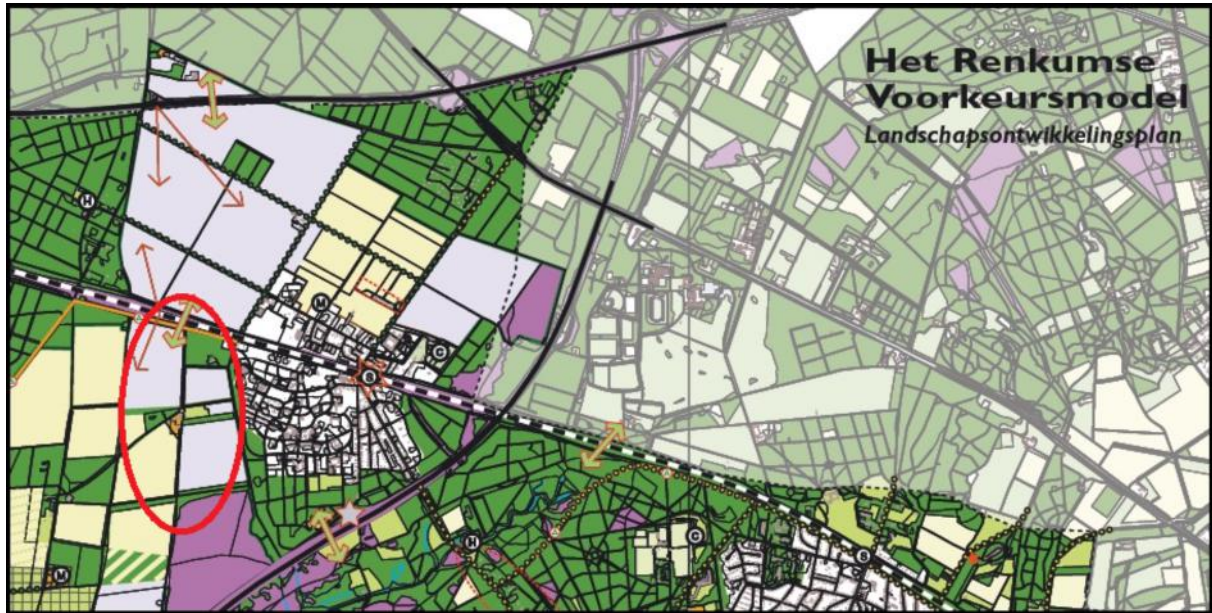
2025-011312

Pagina

7 van 10

Het voorliggende initiatief voorziet in realiseren van droge natuur (o.a. heide) en in het zuidwesten een agro-ecologische akker (waarbij de natuurdoelstelling vooropstaat) en langs de westzijde een stook (voedsel)bos om de robuustheid te van het bos en de fauna die daarvan gebruik maakt. Het bosgebruik lijkt niet helemaal te passen in de wijzigingsbevoegdheid.

Vandaar dat de natuurontwikkeling voor een zeer groot deel passen binnen de eerder opgenomen wijzigingsbevoegdheid.

Afbeelding detail van Landschapsontwikkelingsplan 2005 (locatie Boschhoeve). Violetkleur is heide / droge natuur

De verkoop en koop van de gronden tussen grondeigenaar betrof een privaatrechtelijke kwestie (grondeigenaar heeft zelf de provincie benaderd). Pas na aankoop door de provincie op basis van uitsluitend natuurgelden en doelstelling werden wij op de hoogte gesteld. In die fase was er geen ruimte meer om te opteren voor een (klein) deel gebruiken voor bijvoorbeeld natuurinclusieve (biologische) landbouw. Wel hebben we enigszins kunnen meedenken en adviseren over de inrichting van het gebied.

In de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing (bijlage 1) is aangetoond dat het initiatief voldoet aan bovenstaande criteria. Overigens is het gebied waar de Boschhoeve volgens het bestemmingsplan (grotendeels) omgezet kan worden naar bos- en natuurgebied kan en mag worden met de wijzigingsbevoegdheid veel groter dan het gebied waar nu wordt uitgebreid (zie de eerder getoonde afbeelding van het geldende bestemmingsplan met wijzigingsbevoegdheid).

Dit alles houdt in dat medewerking verleend kan worden aan de BOPA voor de omzetting naar natuurgebruik (natuurontwikkeling).

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

8 van 10

Voorgesteld wordt om positief 'bindend advies' af te geven voor de natuurontwikkeling op het terrein Boschhoeve conform de aanvraag omgevingsvergunning ODRA25AB1201 en met de bijbehorende werkzaamheden, zoals graaf- en ophoogwerkzaamheden, kap van bomen en aanplant van struiken en bomen. Ook voor de particuliere aangrenzende locatie Boschhoeve 1 met bestemming 'Bos en natuurgebied' geldt dat voorgesteld wordt om met de daarbij voorziene werkzaamheden die bij de geplande omvormende natuurontwikkeling aldaar hoort in te stemmen. (hier wordt deels bos gekapt en heide aangelegd).

Dit alles conform op de wijze van in het bijgevoegde inrichtingsschets (bijlage 2) en maatregelentabel (bijlage 3) van de ingediende aanvraag omgevingsvergunning (ODRA25AB1201).

Alternatieven

Geen hele reële. De gronden zijn op eigen initiatief door eigenaar verkocht aan de provincie met als doel om te vormen naar natuur. Het past ook binnen de natuurdoelstelling en -beleid van de provincie. Uiteraard kunt u besluiten niet mee te willen werken aan deze omvorming van het toegestane gebruik door een 'negatief 'bindend advies' af te geven. Maar dat dient u dan wel tegelijkertijd te onderbouwen op basis van het dan, volgens u, niet voldoen aan 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

Aanpak/Uitvoering/Juridische consequenties

Het college is onder de Omgevingswet bevoegd om te besluiten op een aangevraagde omgevingsvergunning. Echter u bent in deze situatie bevoegd en verplicht om 'bindend advies' (positief of negatief) af te geven op deze een ingediende aanvraag omgevingsvergunning. Pas daarna kan de omgevingsvergunning verleend worden door het college (bij een positief afgegeven 'bindend advies'). Tegen de verleende omgevingsvergunning kan (zoals tegen elke omgevingsvergunning waarvoor de reguliere procedure van toepassing is) vervolgens door belanghebbenden bezwaar worden gemaakt.

Participatie

De provincie heeft een aantal bijeenkomsten en informatieavonden gehouden. Zie het bijgevoegde participatieverslag (Bijlage 4). Daaruit kwamen in hoofdzaak positieve reacties naar voren.

Communicatie

Er is al gecommuniceerd met de omgeving, zie hiervoor onder het kopje 'participatie'. De initiatiefnemer zal er voor zorg dragen dat er rondom het raadsbesluit adequaat gecommuniceerd zal worden richting omwonenden en belanghebbenden. De verleende omgevingsvergunning wordt bekend gemaakt op www.overheid.nl en op onze website en de gemeentepagina in het huis-aan-huis-blad 'Rijn en Veluwe'.

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

9 van 10

Financiële consequenties

Geen (nadelige). Het betreft een aanvraag omgevingsvergunning door de provincie. Daarvoor gelden bouwleges en leges voor het doorlopen van de BOPA-procedure.

Samenhang met andere beleidsvelden

De omvorming naar veelal droge natuur zorgt voor het realiseren van meer natuur en een verdere vervolmaking van de ecologische verbinding tussen het ecoduct over de A50 in het zuiden, via de Doorwerthseheide, over dit plangebied richting de spoorlijn en daarna via het Reijerscamp naar het ecoduct over de A12. Alleen een goede oversteekbaarheid van meerdere diersoorten over / onder de spoorlijn ontbreekt dan nog. Ook zorgt de realisatie van natuur hier tot meer leefruimte voor soorten en het vergroten van biodiversiteit.

Werelddoelen

Bijlagen

- raadsbesluit;
- Bijlage 1: Ruimtelijke onderbouwing Boschhoeve;
- Bijlage 2: Inrichtingsplan Boschhoeve-Doorenbos;
- Bijlage 3: Maatregeltabel Boschhoeve;
- Bijlage 4: Participatieverslag Boschhoeve;
- Bijlage 5: Natuurtoets Boschhoeve.

Onderwerp

Positief 'bindend advies' afgeven voor vergunning voor natuurontwikkeling Boschhoeve en omgeving

Datum

9 september 2025

Zaaknummer

2025-011312

Pagina

10 van 10